

Recht en onrecht

Psalmencyclus tango-esque

Geschreven voor de ZWO commissie van Handwegkerk en Dorpskerk

Eerste uitvoering: ZWO zondag 28 januari 2007, Handwegkerk

Teksten: Liedboek voor de kerken
Gert Jan Slump (mede geïnspireerd door citaten van de
ZWO commissie)
1 december 2006

Muziek: Nico Ph. Hovius

Recht en onrecht

1 *De roepende, een inleidende koorzang*

Roept een mens, roept een God
roept om recht, roept om niet
roept om onrecht weg van hier
roept om daden, roept om God

Roept onmondig, roept volmondig
roept om helper waar geen helper
roept om roepend in woestijn
roept om alles roept om recht

Roept om onrecht schreeuwt het uit
roept wie stemloos en wie lijdzaam
niet meer roepen kan te hulp
roept om mensen, roept om God

2 *Psalm van de wanhopig roepende, psalm 59: 1,2, Liedboek voor de kerken*

1.

Kom, Heer, mij uit de hand bevrijden
van die mij haten en bestrijden
red Gij mij, treed voor mij in 't veld
ontruk mij aan hun ruw geweld
verlos mij van die kwaad bedrijven
en die met bloed hun sporen schrijven
zij zijn met al hun brute kracht
alleen op mijn verderf bedacht

2.

Wat heb ik tegen hen misdreven?
dat zij belust zijn op mijn leven
ik heb hun nimmer kwaad gedaan
en nochtans vallen zij mij aan
te hulp, ontwaak, Heer der Heerscharen!
Doe toch uw oordeel nedervaren!
Gij, God van Isrel, sla ze, sla
wie 't recht verraadt, heb geen gena!

3 *Klaagzang van recht en onrecht, recitatief*

Wie roept daar
wat bezielt je
waartoe kabaal om niets?
(...)

Om niet kom ik om
ellendelingen die hun handen
gebruiken om mij te onderdrukken
de mond te snoeren
mij ver houden van
mens zijn ooit bedoeld

Onrecht lijd ik
als nooit tevoren verlang ik
naar recht en gerechtigheid
doe teniet het onrecht van
hen die mij haten
onze God, effen de weg
naar uw eeuwigheid

Om niet kom ik om
mijn stem te verheffen
voor rechtvaardigheid
meer nog barmhartigheid
meer nog gerechtigheid, heelheid
vrede vurig verlangd

Onrecht zie ik
als nooit tevoren verlang ik
naar recht en gerechtigheid
geef mij kracht om het onrecht
teniet te doen van
brengers van onrecht
onze God, effen de weg
naar uw eeuwigheid

4 Psalm van wie om ontferming zoekt, psalm 7:1, 2, Liedboek voor de kerken

1.

Heer mijn God, Gij hoedt mijn leven
ik heb het in uw hand gegeven
breid over mij uw vleugels uit
de vijand is belust op buit
hij wil mij als een leeuw verslinden.
laat, Heer, zijn klauwen mij niet vinden
niet slepen naar zijn woest gebied,
terwijl geen mens mij bijstand biedt

2.

Wanneer het waar is dat mijn handen
bevekt zijn met geweld en schande
wanneer ik goed vergeld met kwaad
dan treffe mij des vijands haat
ben ik een schenner van de vrede

dan mag hij mij in 't stof vertreden
maar, Heer mijn God, ik heb behoed
de man die dorstte naar mijn bloed

5. *Glorie over de Rechtvaardige, recitatief*

Geprezen de Rechtvaardige
gezegend de mens die gehoor geeft
aan wie recht doet recht ontmoet

Het is de Heer die het recht
der armen en verdrukten gelden doet
gezegend de mens
bij wie Hij weerklank vindt
geprezen zij de Heer!

Gezegend de mens van het kleine gebaar
die klinkende munt gestalte geeft
gezegend de mens die gelooft
in de macht van het gewone
geprezen zij de Heer!

Gezegend de mens die zich niet neerlegt
bij toeval en geluk
maar handen en voeten geeft
aan delen van overvloed en gebrek
geprezen zij de Heer!

Gezegend de mens die aanzet tot
luisteren voorbij het gehoor
zien voorbij het ogenblik
handelen voorbij het onmogelijke
geprezen zij de Heer!

Gezegend de mens die staat voor
schepping voorbij ramspoed
dankbaarheid voorbij overvloed
doen voorbij denken
Geprezen zij de Heer!

Geprezen de Rechtvaardige
gezegend de mens die gehoor geeft
aan wie recht doet recht ontmoet

6. *Psalm van de rechtvaardige: Psalm 24:2, Liedboek voor de kerken*

2

Wie is de mens die op zal gaan
en voor Gods heilig aanschijn staan?
Wie mag de tempel binnentreden?

Wie niet op loze wijsheid bouwt
zijn hart en handen zuiver houdt
van kwade trouw en valse eden

7. *Recht en onrecht - een koorzang*

Wie zegt mij wat onrecht is?
wie het zegt heeft recht
uit alle macht en uit de hoogte
schrijft de een de ander voor
Onrecht!
De een schreeuwt luid en briest
geen ander recht van spreken
Onrecht!
De een gunt slechts geweld
maar weigert overvloed
Onrecht!
De een leest steeds de les
naar leren ver te zoeken
Onrecht!
Kind aan lopende band
verstikt door dwaas bezit
Onrecht!
De een misgunt anderen licht
ziet zelf nog slechts zwart wit
Onrecht!
De een meent zeker te weten
misgunt een ander geloof
Onrecht!
En zo gaat het door
het een en ander
Onrecht!
Waar is God?
Waar ben jij?

Wie zegt mij wat recht is?
wie het zegt heeft recht
uit alle macht en vol van liefde
geeft de een de ander ruimte
Recht!
De een geeft stem, zwijgt stil
een ander taal en teken
Recht!
De een deelt overvloed
en gunt de ander vrede
Recht!
De een leest in de ogen
van de ander wijze lessen
Recht!
Kind in duurzaam verband
mag jong zijn, spelend kind
Recht!
De een maakt het anderen licht
in kleurig perspectief
Recht!
De een trotseert beter weten
laat plaats voor ander geloof
Recht!
En zo gaat het door
het een en ander
Recht!
Waar is God?
Waar ben jij?

Rechtvaardig, onrechtvaardig
de mens kiest, wikt, beschikt
en doet wat wordt gedaan
in wankel evenwicht

8. *Psalm van inkeer en bezinning: Psalm 77:1, Liedboek voor de kerken*

1.
Roepend om gehoor te vinden
om bij God gehoor te vinden
roep en smee ik onverpoosd
maar mijn ziel blijft ongetroost
nu de druk mij overmande
hef ik tot de Heer mijn handen

maar 't gedenken is mij pijn
nu ik zonder God moet zijn

9. *De overgave, recitatief*

Niet meer haten, niet meer oorlog
nooit meer honger, nooit meer dorst
niet meer lijden, niet meer sterven
nooit meer armoe, nooit gebrek
niet meer zinloos, niet meer weerloos
nooit meer onmacht, nooit meer nooit

Nooit meer jou nooit gezien
nooit meer ik heb je nooit
gehaat, gepijnigd, geketend
vernederd, tekort gedaan
geslagen, uitgehongerd
weerhouden van het leven, je gekend

Niet meer haten, niet meer oorlog
nooit meer honger, nooit meer dorst
niet meer lijden, niet meer sterven
nooit meer armoe, nooit gebrek
niet meer zinloos, niet meer weerloos
nooit meer onmacht, nooit meer nooit

Nooit meer mij niet gezien
nooit meer 'heb ik niet geweten'
minstens iets, meer dan ooit
nooit meer niet, maar nu dan
nader naaste, stap voor stap
dichterbij het leven, mag het zijn

12. *Psalm van het lijden en delen: psalm 107:1, Liedboek voor de kerken*

1

Gods goedheid houdt ons staande
zolang de wereld staat!
Houdt dan de lofzang gaande
voor God die leven laat
al wie, door Hem bevrijd
uit ongestvrije streken
naar huis werd heengeleid
zal van zijn liefde spreken

12. *Onrecht ontmoet recht - een koorzang*¹

Zeg mij wat is onrecht
is onrecht meer dan geen recht?
Wie vertelt het mij?

Zeg mij wat is recht
is recht meer dan geen onrecht?
Wie vertelt het mij?

Wat is het onderscheid
tussen doen en laten?
Wie maakt het onderscheid
in passief en actief?

Er was een man met vleugels
vloog wapens als geschenk
naar kinderen van de dood
de zwarte moeder hilde

tranen van verdriet

Er was een man met vleugels
vloog druiven als geschenk
naar kinderen van het leven
de blanke moeder hilde

tranen van geluk

Zonder vleugels geen wapens
geen druiven geen moeders
geen leven geen vleugels
geen zegen geen toekomst

Ik dans ik dans, de dood
Ik dans ik dans, het leven
Ik dans ik dans en bid
Ik dans en bid, heel even

12. *Herinner je, recitatief*²

Herinner je wat is gezegd
over onrecht over recht
herinner je het land van inkomst
het land aan jou gegeven
niet veroverd maar geschonken
herinner je, herinner je!

¹ Geschreven naar aanleiding van de documentaire 'Darwin's Nightmare' van Hubert Sauper (2004)

² Naar Deuteronomium 26: 1-11

Herinner je de oogst, de eersteling
het beste deel geofferd voor de Heer
uit dankbaarheid voor redding
van juk en slavernij
een volk vlucht weg ternauwernood
herinner je, herinner je!

Herinner je de angst, afzondering
met sterke hand doorbroken door de Heer
getekend door verwondering
aankomen in het overland
vloeiende van melk en honing
herinner je, herinner je!

Herinner je de mens, de vreemdeling
je naaste als een weerklank van de Heer
aanwezig in je midden
buig dan je sterke knieën
het beste deel gedeeld
herinner je, herinner je!

Herinner je de vreemdeling
herinner je het verdriet
herinner je het geweeklaag
herinner je ellende en gebrek
herinner je de redding
herinner je, herinner je!

En vier, vier feest
laat horen, schreeuw het uit!
geniet van het goede van het land
met wie dierbaar zijn en vreemdeling
in je midden, vier en herinner
herinner je, herinner je!

13. Psalm van de gezegende: Psalm 119:1, Liedboek voor de kerken

1.

*Welzalig wie de rechte wegen gaan
wie in de regels van Gods wijsheid treden
zalig wie zijn getuigenis verstaan
van ganser harte zoeken naar zijn vrede
geen onrecht en geen dwaling lokt hen aan
de weg der zondaars wordt door hen gemedan*

14. *De geroepene, bij wijze van uitleiding, een koorzang*

Roept een God, roept een mens
roep om recht dan antwoord ik
doe wat goed is en rechtvaardig
steeds geroepen om te doen

Doe volmondig soms on - handig
ben een helper waar geen helper
lijk soms roepend in woestijn
geef nu alles geef om recht

Zoveel onrecht! schreeuw ik uit
blijf niet stemloos weerloos lijdzaam
niet het grote wel het kleine
hoop op bijstand hoop op God

Zoveel onrecht! schreeuw ik uit
blijf niet staan wel goed bedoelend
niet de woorden slechts, de daden
samen bouwen weer te recht

Zoveel onrecht! schreeuw ik uit
roept een mens, roept een God
roept een God, roept een mens
roept een mens een God
een God om recht
om recht een mens
Een mens om recht
om God